

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΑ ΤΕΜΠΗ

ΑΡΚΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΗ ΒΙΟΛΑΝΤΑ (και το αντίστροφο)

*«Η αξία σας μετριέται από το τι αποσπάτε από αυτό το μηχάνημα.
Διατηρήστε την ταχύτητα στο μέγιστο»*

Αν κάτι διέκρινε την περσινή γενική απεργία-συγκέντρωση διαμαρτυρίας για το έγκλημα στα Τέμπη, τη μεγαλύτερη, όπως είπαν κάποιοι, στη μεταπολίτευση, ήταν η εκκωφαντική σιωπή για τα αμιγώς εργατικά ζητήματα που αυτονόητα συνδέονταν, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, με το συγκεκριμένο εργατικό-αντικοινωνικό έγκλημα. Κι όλα αυτά ενώ, κατά ειρωνικό τρόπο, είχε **καλεστεί γενική απεργία** με θαυμαστή, αυτή τη μία και μοναδική φορά, πανελλαδική συμμετοχή.

Ελάχιστες κι οι προκηρύξεις που μοιράστηκαν εκείνη την ημέρα, ελάχιστα και τα τρικάκια και τα αυτοκόλλητα που κολλήθηκαν στους δρόμους, τα δε σκόρπια συνθήματα («Παραίτησου-παραίτησου», «Μητσοτάκη κάθαρμα») ήταν κυριολεκτικά για τα μπάζα.

Εγκλωβισμένοι στη μέγγενη της κρατικής προπαγάνδας περί «πόλωσης μέσω της επικείμενης δράσης προβοκατόρων» και των κομματικών εκκλήσεων για «κόσμια συμπεριφορά» από τη μια μεριά και της χρόνιας υποχώρησης του εργατικού κινήματος από την άλλη, οι χιλιάδες συμμετέχοντες δεν στάθηκαν ικανοί να αρθρώσουν ούτε κουβέντα για τα πραγματικά ζητήματα που τους αφορούν, και κατέληξαν να λειτουργήσουν ακόμα και τη μέρα

της υποτιθέμενα «ύψιστης διαμαρτυρίας» τους ως γρανάζια ενός κοινωνικού συστήματος που κάθε χρόνο ξερνάει δίπλα τους εκατοντάδες νεκρές εργάτριες και εργάτες. Αντί να κατέβουν λοιπόν ως οργισμένη εργατική τάξη ένισαν πάνω απ' όλα την ανάγκη να αποδείξουν την «υπευθυνότητά» τους και απλώς να στοιχηθούν πίσω από τον ανθρώπινο πόνο των συγγενών των θυμάτων και τον απολίτικο/διακομματικό λόγο που εκείνοι εξέφρασαν μέσω της προέδρου του συλλόγου τους.

Ένας άχρωμος λόγος περί «δικαιοσύνης» όχι μόνο άμεσα αφομοιώσιμος στα πλαίσια της δημοκρατικής εναλλαγής του πολιτικού προσωπικού του κεφαλαίου –οι τωρινές πολιτικές βλέψεις της Καρυστιανού άλλωστε το αποδεικνύουν και στον πλέον αφελή– αλλά και άμεσα αξιοποιήσιμος από την κυβέρνηση προκειμένου η «οργή» των κινητοποιήσεων για το έγκλημα στα Τέμπη να καναλιζαριστεί ως δήθεν απαίτηση των από κάτω για αξιοκρατία στον δημόσιο τομέα! Η σκατόφατσα του Μητσοτάκη να χρησιμοποιεί αυτή την «απαίτηση» για να προμοτάρει τα μέτρα πειθαρχικής αξιολόγησης στο δημόσιο δεν λέει να σβήσει από τη μνήμη μας.

Δεν θυμόμαστε ποτέ άλλοτε τόσες χιλιάδες ανθρώπους να στέκονται τόσο παθητικά και τόσο μουγκά για τόση πολύ ώρα στο κέντρο της Αθήνας, δίχως καν να εκφράζουν την οργή που υποτίθεται ότι τους κινητοποιήσε εξαρχής. Και αν δεν αποφάσιζε μια μειοψηφία εξεγερμένων νεολαίων να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, το πένθιμο πανηγύρι θα καταντούσε ακόμη πιο πένθιμο και ακόμη πιο πανηγύρι.

Το **εργατικό ατύχημα** στα Τέμπη με θύματα, μην το ξεχνάμε, **και μισθωτούς εργαζόμενους** πέρα από τους επιβάτες (πολλές εκ των οποίων ήταν φοιτήτριες, δηλαδή **άμισθες εργάτριες**), όπως και το έγκλημα στην Πύλο, τον Ιούνιο του 2023, όταν 650 οικονομικοί μετανάστες πνίγηκαν λόγω της προσπάθειας του Ελληνικού Λιμενικού Σώματος να ρυμουλκήσει το πλοίο τους έξω από τα ελληνικά χωρικά ύδατα, ήταν **προδιαγεγραμμένο**. Όλα τα φθηνά κόλπα που χρησιμοποίησε η κυβερνητική συμμορία για να το κουκουλώσει όπως-όπως (το μπάζωμα του χώρου του εγκλήματος, η άρον-άρον μεταφορά των συντριμμίων και των ανθρώπινων μελών σε αυτοσχέδιες χωματερές για να αλλοιωθούν τα όποια στοιχεία από τα αίτια της έκρηξης, η αρχική συνωμοσία σιωπής στα ΜΜΕ, οι αδιαφανείς νεκροψίες χωρίς χημικές εξετάσεις, οι πρόχειρες τεχνικές εκθέσεις και τόσα άλλα) δεν μπορούν να αναχθούν σε ένα γενικόλογό ζήτημα «δικαιοσύνης» ή «διαφθοράς» ούτε να οδηγήσουν περιοριστικά σε ένα εξίσου γενικόλογό αίτημα για μια πιο «σωστή» φιλελεύθερη διακυβέρνηση. Κι όμως! Η τεμπέλικη λογική του συναισθήματος και της σκανδαλογολίας έκανε για μια ακόμη φορά το θαύμα της και ένα κρατικό – καπιταλιστικό έγκλημα που η προσεκτική μελέτη του θα μπορούσε να ανοίξει το μυαλό των ανθρώπων που έχουν συμφέρον να το κατανοήσουν οδήγησε πάλι στην εύκολη πολιτικάντικη ρητορεία της «πάταξης της διαφθοράς» και του «εθνικού πένθους».

Η ουσία αυτού του εργατικού εγκλήματος, όπως και κάθε άλλου, η ακριβής δομική αιτία του εδράζεται βαθιά στην καρδιά της καπιταλιστικής ορθολογικής αντικειμενικότητας: αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας μέσω της τεχνολογικής **επιτάχυνσης** που αναπόφευκτα προκαλεί ατυχήματα, της **διαρκούς λιτότητας**, της υποβάθμισης των υποδομών λόγω της παραμέλησης της συντήρησής τους και της **ελαχιστοποίησης του κόστους** (από 12.500 εργαζόμενους στις αρχές της δεκαετίας του 2000, το 2022 ο ΟΣΕ απασχολούσε μόλις 880 εργαζόμενους). Ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής, μας έδειξε ο Φουκώ, δεν βασίζεται στην απόλυτη αποτροπή του κινδύνου – κάτι τέτοιο θα ήταν... αντιπαραγωγικό– αλλά στην **αναγνώριση** και τη **διαχείριση του ρίσκου**. Γύρω από μια τέτοια σάπια **λογική παραμέλησης της φροντίδας** είναι δομημένη η κοινωνική, συλλογική εργασία σήμερα. Ο βαθμός φетиχοποίησης της λεγόμενης επιστημονικής

σκέψης που σφραγίζει την καπιταλιστική λειτουργία εδώ και δεκαετίες είναι τέτοιος που προσπαθεί διαρκώς, αν και εντελώς αντιφατικά ως προς τον ορθολογισμό στον οποίο αυτή ομνύει, να αντιστρέψει το αίτιο με το αποτέλεσμα και να αναγάγει τις εγγενείς, λανθάνουσες αστοχίες της τεχνολογικής οργάνωσης της καπιταλιστικής κοινωνίας σε υποτιθέμενα «ατομικά λάθη» – όπως επί κόβιντ γινόταν διαρκώς επίκληση στην υποτιθέμενη «ατομική ευθύνη».

Δεν είναι, λοιπόν, ένα γενικώς κι αορίστως διεφθαρμένο σύστημα αυτό που ξερνάει εργατικά «ατυχήματα» αλλά ένα κοινωνικά αποδεκτό από τον εθνικό κορμό καπιταλιστικό σύστημα που επιτρέπει την πραγματοποίησή τους και αναπόφευκτα εμπεριέχει ως τέτοιο τη διαφθορά. Αυτή τη λειτουργία του συστήματος που περιγράφουμε εδώ όχι μόνο η αστική δικαιοσύνη αλλά και καμιά Καρυστιανού και κανένας Πλακιάς δεν θέλει να αμφισβητήσει.

Η μεγάλη διαφορά της Βιολάντας με το έγκλημα των Τεμπών είναι ότι το ατύχημα έσκασε κατά τη λειτουργία της νυχτερινής βάρδιας κι έτσι σκοτώθηκαν «μόνο» εργαζόμενες. Αν είχε συμβεί το πρωί μπορεί και να είχε κάψει τα παιδάκια από τα τοπικά σχολεία που τακτικά επισκέπτονταν με τα σχολεία τους το εργοστασιακό κάτεργο για να θαυμάσουν από κοντά την ντόπια «επιχειρηματική αριστεία» και την «πρότυπη πράσινη τεχνολογία» που εφαρμόζονταν.

Για να καταλάβει κανείς το έγκλημα στα Τέμπη, πρέπει να αναλογιστεί όσα οδήγησαν στο πρόσφατο εργατικό έγκλημα στη Βιολάντα, αλλά και σε όλα τα άλλα που ολοένα και πιο συχνά στις μέρες μας συμβαίνουν δίπλα μας. Ίσως αν το κάνει αυτό να διαπιστώσει ότι οι γενεσιουργές αιτίες αυτών των εγκλημάτων είναι ίδιες, όπως ίδιοι είναι οι μηχανισμοί προστασίας του καπιταλιστικού συστήματος που τίθενται άμεσα σε λειτουργία για να θαφτούν και να μην καταγραφούν τα (θανατηφόρα ή μη) «εργατικά δυστυχήματα» και για να αλλοιωθούν (βλ. **μπαζωθούν**) όσα στοιχεία δείχνουν προς τη σωστή κατεύθυνση. Ας εξετάσουμε, λοιπόν, πιο αναλυτικά όσα ισχυριζόμαστε έως τώρα.

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ ΣΤΗ «ΒΙΟΛΑΝΤΑ» (και όσα κρύβονται πίσω από αυτές)

Γνωρίζετε όλα αυτά τα γνωμικά, «η καλύτερη εκδοχή του εαυτού μας», «δόξα τω θεώ καλά να πηγαίνουν τα πράγματα», «βάλε τα δυνάτά σου», λεξιλόγιο και νοήματα που θα μπορούσαν να είναι παρμένα από τη λογοτεχνία, τα θρησκευτικά κείμενα και την κυρίαρχη ιδεολογία που η συντηρητική πλειοψηφία κορνιζάρει στους τοίχους των δωματίων ως έμπνευση;

Συγκρίνετέ τα με αυτό το κηδεϊόχαρτο που βρήκα να διακοσμεί κάθε διαθέσιμο χώρο μπροστά στα μάτια των εργατών σε ένα εργοστάσιο της Νέας Αγγλίας:

*ΜΗΝ ΣΠΑΤΑΛΑΤΕ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΤΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ!*

*Η αξία σας μετριέται από το τι αποσπάτε από αυτό το
μηχάνημα
Διατηρήστε την ταχύτητα στο μέγιστο.*

Αυτό το γνωμικό είναι πενήντα φορές καλύτερο από οτιδήποτε έχει πει οποιοδήποτε βιβλίο αυτοβοήθειας, γιατί είναι αλήθεια. Είναι η μόνη αλήθεια που ο πολιτισμός μας εμπεδώνει στις καρδιές και τα μυαλά εκείνων που παράγουν τον πλούτο του. Χαίρομαι που υπάρχει κάτι τέτοιο, αλλά θα ήθελα να προσθέσω ένα άλλο σύνθημα κάτω από αυτό γραμμένο με κόκκινα γράμματα.

«Και θα γνωρίσετε την αλήθεια και η αλήθεια θα σας απελευθερώσει».

Max Eastman, *Mottoes*, 1913

Στο έγκλημα στο εργοστάσιο της Βιολάντα συμπυκνώνεται όλη η πρόσφατη εργασιακή νομοθεσία που εστίασε στη γιγάντωση του διευθυντικού δικαιώματος και ταυτόχρονα η αποδυνάμωση των σωματείων και η απογύμνωση των ήδη υποστελεχωμένων ελεγκτικών μηχανισμών της Επιθεώρησης Εργασίας. Πιο συγκεκριμένα στα εργοστάσια της Βιολάντα:

Δεν υπήρχε σωματείο. Αντίθετα υπήρχε ασφυκτικός έλεγχος των προσλήψεων μέσω ενός τοπικού δικτύου προσωπικών επαφών·

Οι τεχνικές εκθέσεις (που υπέγραφαν μηχανικοί, όλοι μέλη της «καλής κοινωνίας» των Τρικάλων) ήταν όλες της πλάκας· οι εργαζόμενοι όμως δεν τις αμφισβητούσαν ανοικτά είτε επειδή φοβόντουσαν την απόλυση είτε επειδή παραδόξως πίστευαν ότι δεν θα τους «βρει το κακό»·

Δεν γίνονταν έλεγχοι για την τήρηση των πρωτοκόλλων ασφαλείας – διόλου παράξενο όταν στις σχεδόν 6.000 επιχειρήσεις στην περιοχή των Τρικάλων και της Καρδίτσας αναλογούν μόλις 3 επιθεωρητές εργασίας, ασφάλειας και υγείας συν ένας προϊστάμενος (για να αφήσουμε στην άκρη τις υπόγειες σχέσεις μεταξύ εργοδοσίας, υπουργείου και τοπικής Επιθεώρησης Εργασίας)·

Δεν γίνονταν ουσιαστικοί πολεοδομικοί έλεγχοι (βλ. αυθαίρετα υπόγεια όπου κατέληγαν οι αγωγοί προπανίου από τους οποίους προκλήθηκε η διαρροή και εν συνεχεία η έκρηξη)·

Δεν καταγράφονταν τα εργατικά δυστυχήματα (σπασμένα και κομμένα δάχτυλα, χτυπημένα χέρια κλπ – μία από τις εργάτριες που σκοτώθηκε είχε μόνιμη παραμόρφωση στο ένα χέρι από ένα τέτοιο «ατύχημα»). Διαχρονικό και μεθοδικό το μπάζωμα των ενοχοποιητικών στοιχείων!

Δεν καταγγέλλθηκαν ποτέ οι άμεσες σχέσεις μεταξύ του ιδιοκτήτη και του τοπικού πολιτικού προσώπου που συγκάλυπτε, φανταζόμαστε με το αζημίωτο, όλα τα παραπάνω.

Αντιθέτως, γενναίες φοροαπαλλαγές και επιδοτήσεις μέσω ΕΣΠΑ για επέκταση της παραγωγικής δυνατότητας της επείξευσης δινόντουσαν από το κράτος. Παρακάτω θα δούμε από που προέρχονται όλα αυτά τα χρήματα που τσεπώνουν οι καπιταλιστές για να υλοποιούν τις μπίζνες τους.

Και μόνο η συνοπτική αναφορά όλων των παραπάνω, νομίζουμε, αρκεί για να εντοπίσει ο υποψιασμένος διαδηλωτής τις άμεσες αναλογίες του εγκλήματος στη Βιολάντα με το έγκλημα των Τεμπών.

Ο έλεγχος των συνθηκών μισθωτής εργασίας

Ο πιο αποτελεσματικός έλεγχος των συνθηκών εργασίας γίνεται από τους ίδιους τους εργαζομένους που ξέρουν καλά τον χώρο και τα μέσα της παραγωγής, παρατηρούν τα ξεχαρβαλωμένα πολύπριζα στο δάπεδο (όπως στη Βιολάντα και στην κάθε Βιολάντα), μυρίζουν το προπάνιο (όπως στη Βιολάντα και στην κάθε Βιολάντα), μετρούν τα εργατικά δυστυχήματα των συναδέλφων τους (όπως στη Βιολάντα και στην κάθε Βιολάντα).

Για να συμβεί κάτι τέτοιο όμως πρέπει στον χώρο εργασίας να υπάρχει ένα **μαχητικό** σωματείο που να μπορεί να επιβάλει αλλαγές στην παραγωγική διαδικασία και να διακόπτει, όποτε χρειαστεί, την παραγωγή. Που να μπορεί να καταγγέλλει τις εργοδοτικές παραβιάσεις και να αντιστέκεται στην πανούκλα της μικροαστικής ιδεολογίας – πολλών δε μάλλον στο ασφυκτικό περιβάλλον μιας μικρομεσαίας επαρχιακής πόλης.

Η πρόσφατη εργασιακή νομοθεσία έχει ως κέντρο της αυτό ακριβώς το πεδίο: να εμποδίσει τη συλλογική οργάνωση των εργατών μέσω (και) της λειτουργίας του ηλεκτρονικού μητρώου ΓΕΜΗΣΟΕ να εδραιώσει την ατομική ή επιχειρησιακή σύμβαση εργασίας που διευκολύνει την εργοδοτική αυθαιρεσία (με ένα πλήθος εργαλείων που τίθενται στα χέρια των αφεντικών, όπως πετσόκομμα αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης και άρση της υποχρέωσης δήλωσης των λόγων αυτής, νομική δυνατότητα ακόμη και για παράνομη απόλυση εργαζόμενου με αντάλλαγμα ένα γελοίο, διοικητικό πρόστιμο, τιμωρητική μετάταξη του υπό απόλυση εργαζομέ-

νου κλπ.)· να εμποδίσει πιο δυναμικές μορφές συλλογικής εργατικής δράσης όπως η απεργία (ανάγκη απόλυτης πλειοψηφίας μελών 50% + 1 για απεργιακή απόφαση, υποχρεωτική παρουσία «προσωπικού ασφαλείας», διαρκής επίκληση του νόμου περί «παράνομης/καταχρηστικής» απεργίας, περί «παρεμπόδισης κυκλοφορίας» ή και «εκφοβισμού» των απεργοσπαστών κλπ).

Ένα δεύτερο φίλτρο προστασίας των εργατ(ρι)ών προβλέπεται μέσω της λειτουργίας του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας. Σύμφωνα με στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος «Εργάνη» για το 2024 οι επιχειρήσεις που απασχολούσαν εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ανέρχονταν σε περίπου 350 χιλιάδες και οι εργαζόμενοι σε αυτές ξεπερνούσαν τα 2,5 εκατομμύρια (κάποιοι δουλεύοντας σε 2 δουλειές). Την ίδια χρονιά όμως ο αριθμός των Επιθεωρητών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία μειώθηκε περαιτέρω στους 233, από 243 που ήταν το 2023 και 415 το 2000, δηλαδή για κάθε Επιθεωρητή Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία πλέον αντιστοιχούν περίπου 1.500 επιχειρήσεις και 10.700 εργαζόμενοι! Είναι προφανές ότι κανένας ουσιαστικός έλεγχος των όρων εργασίας δεν μπορεί να γίνει υπό αυτές τις συνθήκες. Για να φτάσουμε σε αυτό το σημείο το κράτος συνειδητά επέλεξε να μειώσει τις οργανικές θέσεις, οπότε οι όποιες κενές υπήρχαν καταργήθηκαν σύμφωνα με τον μνημονιακό νόμο που προέβλεπε 1 πρόσληψη για κάθε 5 συνταξιοδοτήσεις. Σε ένα δεύτερο επίπεδο η Επιθεώρηση Εργασίας υποβαθμίστηκε εκ νέου το 2021, με τη μετατροπή της σε «ανεξάρτητη αρχή», τόσο ανεξάρτητη που ο διοικητής της διορίζεται από τον εκάστοτε υπουργό Μισθωτής Εκμετάλλευσης και τόσο αποτελεσματική που δεν ενημερώνει καν για το ποσό των προστίμων που εισπράττει από όσα αφεντικά πιάνονται με τη γίδα στην πλάτη.

Η ψευδής διάκριση μεταξύ παθολογικών/τροχαίων και μη παθολογικών «εργατικών ατυχημάτων»

Σημειώνουμε εξ αρχής ότι τα θανατηφόρα «εργατικά ατυχήματα» εδώ και χρόνια **δεν καταγράφονται στο σύνολό τους**, αλλά μόνο όσα κρίνεται, εντελώς **αυθαίρετα** όπως θα δούμε παρακάτω, ότι οφείλονται σε παθολογικά αίτια ή σε κάποιο τροχαίο δυστύχημα (λες και η κούραση μετά από μια εξαντλητική βάρδια δεν συνιστά αντικειμενική αιτία τροχαίου δυστυχήματος, για να μην μιλήσουμε για τα τροχαία των «μαύρων» εργαζόμενων στις εταιρείες κούριερ). Και αυτό γιατί το 2017, επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, έγινε ένας χυδαίος διαχωρισμός των θανατηφόρων σε «παθολογικά» και «μη παθολογικά», ώστε να μπορέσει η αριστερά του κεφαλαίου να ισχυριστεί ότι η αύξηση συνολικά των «εργατικών ατυχημάτων» κατά την περίοδο 2015 - 2017 «δεν αντανάκλαται στην αντίστοιχη πορεία των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων». Έτσι, ο αριθμός των θανατηφόρων «ατυχημάτων» «μη παθολογικής» αιτιολογίας παρέμεινε περίπου ο ίδιος και, εντελώς μα εντελώς τυχαία, αυξήθηκε μόνο ο αντίστοιχος αριθμός των θανάτων «παθολογικής αιτιολογίας». Το ίδιο σύστημα που, βάσει «επιστημονικών» υποτίθεται δεδομένων,

τσουβάλιαζε ασθενείς με εντελώς διαφορετικό ιατρικό ιστορικό και παθολογίες ως ασθενείς που πέθαναν **από** κόβιντ (ενώ είχαν πεθάνει **με** κόβιντ) για να δικαιολογήσει τα πειθαρχικά μέτρα (λοκντάουν, πιστοποιητικό εμβολιασμού, περιορισμοί στην πρόσβαση σε κλειστούς χώρους κλπ.) που επιβλήθηκαν το 2020-21 οριζόντια, στην περίπτωση των εργατικών δολοφονιών κάνουν, αντίθετα, έναν υπερβολικά «λεπτεπίλεπτο» διαχωρισμό!

Σε κάθε περίπτωση, από τη στιγμή που ένας θάνατος εργαζόμενου αποδοθεί σε παθολογικά αίτια η Επιθεώρηση Εργασίας **δεν** τον διερευνά καν και **οι πραγματικές αιτίες του θανάτου δεν εξετάζονται, σαν ο θάνατος να μην υπήρξε ποτέ!** Αντιθέτως, μέρες μετά αναλαμβάνει ένας ιατροδικαστής, που προφανώς δεν επισκέπτεται τον χώρο εργασίας, να «αποφανθεί» για την αιτία του θανάτου, δίκως φυσικά να λαμβάνει υπόψη του το πραγματολογικό πλαίσιο στο οποίο αυτός συνέβη. Ταυτόχρονα με αυτόν τον τρόπο δίνεται ο κατάλληλος χρόνος στην εργοδοσία να **μπαζώσει** όσα στοιχεία θα μπορούσαν εν δυνάμει να αποδείξουν συγκεκριμένες εργοδοτικές ευθύνες (αν πχ. μια παραγωγική διαδικασία δημιουργεί συνθήκες πίεσης και έντασης που θα μπορούσαν να ευθύνονται για ένα, παθολογικό σύμφωνα με την ιατρική αυθεντία, έμφραγμα). Το ότι πολλοί εργαζόμενοι που πεθαίνουν από «παθολογικά αίτια» είναι άνω των 67 ετών, υποδεικνύει και έναν δεύτερο αυτουργό στο έγκλημα: το καπιταλιστικό **κράτος** που, πετσοκόβοντας διαρκώς τις συντάξεις, αναγκάζει ολοένα και περισσότερους ηλικιωμένους προλετάριους να συνεχίσουν να εργάζονται σε μεγάλη ηλικία.

Όμως, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA) οι θάνατοι εργαζομένων από «ατυχήματα» στους χώρους δουλειάς είναι μόνο ένα μικρό κλάσμα εκείνων που προκαλούνται από τις συνθήκες εργασίας στους χώρους δουλειάς. Στην Ελλάδα δεν γίνεται καταγραφή των επαγγελματικών ασθενειών, άρα ούτε οι θάνατοι από αυτές καταγράφονται. Μπορούμε όμως να έχουμε μια σχετική εκτίμηση των μεγεθών αν εφαρμόσουμε την αναλογία που αναγνωρίζει ο EU-OSHA: 98% των συνολικών θανάτων των εργατ(ρι)ών σχετίζονται με τις μακροπρόθεσμες συνέπειες της ίδιας της εργασίας και, όπως είναι αναμενόμενο, δεν καταγράφονται ως εργατικά ατυχήματα. Αξίζει στο σημείο αυτό να σημειώσουμε ότι πάμπολλοι από τους θανάτους ηλικιωμένων στη δυτική Ευρώπη που αποδόθηκαν αδιάκριτα μόνο στον κόβιντ, προκειμένου να ενδυθεί με επιστημονικό κύρος το κρατικό τρομοσφήγημα για την θνησιμότητα της νόσου, στην πραγματικότητα οφείλονταν σε πολύ μεγάλο βαθμό στην εύθραυστη υγεία τους εξαιτίας της **μακροχρόνιας εργασίας τους στο ανθυγιεινό περιβάλλον μιας βιομηχανίας**. Τα υψηλότερα από το μέσο όρο ποσοστά θνησιμότητας με κόβιντ πχ. στη βιομηχανική ζώνη της Λομβαρδίας είναι ενδεικτικά. Αν ισχύει η αναλογία που αναφέρει ο EU-OSHA και αν, χάριν της συζήτησης υποθέσουμε ότι ο αριθμός των ατυχημάτων που καταγράφεται είναι ακριβής, τότε προκύπτουν τουλάχιστον 2.500 θάνατοι από αυτήν την αιτία ανά έτος στην Ελλάδα! **Για αυτό το μπάζωμα στοιχείων, όμως, δεν μιλάει κανείς!**

Το διαρκές μπάζωμα των στοιχείων για τις εργατικές δολοφονίες

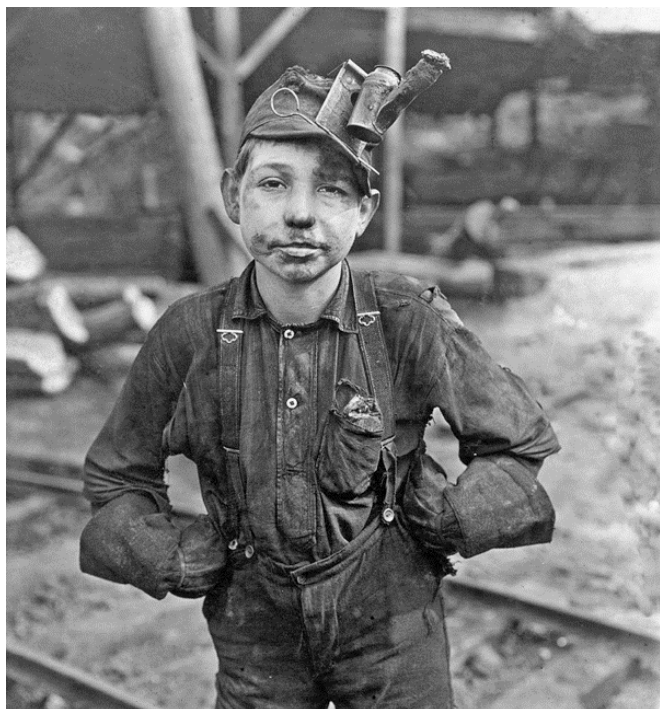
Παράλληλα, τα τελευταία 10 χρόνια παρατηρείται μια σταθερή τάση αύξησης του συνόλου των εργατικών «ατυχημάτων», που φυσικά δεν συνάδει με τον κρατικό ισχυρισμό περί μείωσης των θανατηφόρων «ατυχημάτων». Πράγματι, το 2024 καταγράφηκαν 17.359 εργατικά «ατυχήματα» ενώ το 2017 μόλις 7.357 (+136% δηλαδή), το 2019 10.351 και 11.957 το 2021.

Προσπαθώντας να κρύψει τη δραματική πραγματικότητα η κυβέρνηση της ΝΔ έσπευσε να εφαρμόσει **αναδρομικά** έναν νέο, εντελώς παραπλανητικό τρόπο καταγραφής των θανατηφόρων «εργατικών ατυχημάτων», εξαιρώντας δηλαδή τα παθολογικά/τροχαία. Αυτό είχε το τραγελαφικό αποτέλεσμα στην πλέον πρόσφατη έκθεση να εμφανίζονται μόνο 178 θάνατοι την περίοδο 2020-23, όταν στις αρχικές ετήσιες εκθέσεις εκείνων των ετών καταγράφονταν και δημοσιοποιούνταν αθροιστικά 400... Με τέτοια φτηνά λογιστικά τερτίπια είναι που βγαίνει και θριαμβολογεί σήμερα το κάθαρμα η Κεραμέως. **Για αυτό το μπάζωμα στοιχείων, ξανά, δεν μιλάει κανείς!**

Η διοίκηση της Επιθεώρησης Εργασίας ανερωθρίαστα αναφέρει στις απολογιστικές εκθέσεις της ότι **από το σύνολο των «εργατικών ατυχημάτων» διερευνήθηκε μόνο το 36% το 2024 (από 73% το 2021)! Αν, δε, εξεταστεί το σύνολο των θανατηφόρων «ατυχημάτων», το 2023 διερευνήθηκε μόνο το 43% αυτών (έναντι 46% το 2021).** Δηλαδή την ίδια περίοδο (2017-2024) που αυξάνονται διαρκώς τα «εργατικά ατυχήματα», μειώνονται, επίσης διαρκώς, οι διερευνήσεις των πραγματικών αιτιών τους...

Με άλλα λόγια, 2 στα 3 εργατικά «ατυχήματα» δεν διερευνώνται καν και από τα θανατηφόρα δεν διερευνώνται ούτε τα μισά!

Για αυτό το μπάζωμα στοιχείων, πάλι, δεν μιλάει κανείς!

ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΛΛΑ, ΟΛΑ ΒΑΙΝΟΥΝ ΚΑΛΩΣ...

(όσο δηλαδή συνεχίζουν να
εφαρμόζονται «μνημόνια»)

...καθώς κάτω από 1.000 ευρώ καθαρά βγάζει το 61% των μισθωτών και κάτω από 1.500 το 77%. Μάλιστα, σχεδόν τρεις στους δέκα μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα (28,3%) είχαν το 2025 μικτές αποδοχές κάτω ή γύρω από τον κατώτατο μισθό των 880 ευρώ μικτά (743 ευρώ καθαρά). Με αυτό το δεδομένο και εστιάζοντας στον διάμεσο μισθό ως πιο αντιπροσωπευτικό δείκτη του μέσου εισοδήματος της εργατικής τάξης (καθώς σε αυτόν δεν υπολογίζονται οι αμοιβές των μεγαλοστελεχών), προκύπτει κατ' εκτίμηση ένας μισθός περίπου 1.100 ευρώ μικτά, που αντιστοιχεί σε περίπου 900 ευρώ καθαρά – η ΕΡΓΑΝΗ προφανώς δεν δίνει αυτό το μέγεθος αλλά μόνο τον μέσο μισθό που είναι μεγαλύτερος.

Είναι προφανές ότι, αν συνυπολογιστεί το μέσο κόστος στέγασης που διαρκώς αυξάνεται σε δυσθεώρητα ύψη, μεγάλο κομμάτι της εργατικής τάξης ζει με τα ελάχιστα. Ταυτόχρονα ο πληθωρισμός των λοιπών μισθιακών εμπορευμάτων μειώνει διαρκώς το **πραγματικό** εργατικό εισόδημα. Όσον αφορά στο τελευταίο το **μπάζωμα των σχετικών στοιχείων** συνεχίζεται ανερωθρίαστα με διάφορα κόλπα... Ένα τέτοιο κόλπο είναι η χρήση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) που στην ουσία... **κρύβει την ακρίβεια** (πχ. το κόστος στέγασης που για μια τυπική οικογένεια μισθωτών αντιπροσωπεύει το 30% των μηνιαίων εισοδημάτων της, στον επίσημο δείκτη της ΕΛΣΤΑΤ αντιπροσωπεύει μόλις το 0,34 του συνολικού 2,05% του πληθωρισμού· κι όλα αυτά όταν τα ενοίκια αυξάνονται τα τελευταία χρόνια με ρυθμό 30% ετησίως). Κατά τα άλλα, ο πληθωρισμός είναι ένα σωρευτικό μέγεθος, οπότε η μείωση του μεγέθους του ΔΤΚ δεν αντιστοιχεί σε μείωση των τιμών αλλά σε μείωση του ρυθμού αύξησής τους! Αλλά, αν εξεταστούν εκείνα τα προϊόντα που θεωρούνται εντελώς βασικά και απαραίτητα για μια εργάτρια, ούτε καν αυτό δεν συμβαίνει! Αν, δηλαδή, εξεταστούν οι συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων, τότε η σωρευτική αύξηση των τιμών τους από το 2021 έως σήμερα υπερβαίνει κατά πολύ την αντίστοιχη αύξηση του γενικού ΔΤΚ, ακόμη και 8 φορές! Ενδεικτικά και σύμφωνα με στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου το ψωμί έχει ακριβύνει κατά 43%, το κρέας κατά 110% και τα είδη ένδυσης κατά 77% την περίοδο 2021-2025.

Η ΕΛΣΤΑΤ δίνει μια πιο συνολική εικόνα: το διαθέσιμο εισόδημα των «νοικοκυριών» και των «μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά» (ΜΚΙΕΝ) αυξήθηκε κατά 4,5% σε σύγκριση με το 2023 (από 151,7 δισ. ευρώ σε 158,6 δισ. ευρώ), ενώ η τελική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών και των ΜΚΙΕΝ αυξήθηκε κατά 4,6% το 2024 σε σύγκριση με το 2023 (από 155,4 δισ. ευρώ σε 162,6 δισ. ευρώ). Δηλαδή η όποια αύξηση του εισοδήματος όχι μόνο απορροφήθηκε από τη μεγαλύτερη αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης μέσω του πληθωρισμού, αλλά για την ακρίβεια

(run intended) η εν γένει καταναλωτική δαπάνη συνεχίζει να υπερβαίνει το διαθέσιμο εισόδημα κατά 4 δισ. ευρώ!

Έχοντας αναφερθεί στο κόστος στέγασης πιο πάνω, αξίζει να προσθέσουμε δύο επιπλέον στοιχεία. Πρώτον, τον πειθαρχικό μηχανισμό επιτήρησης των ενοικιαστών και δη των «κακοπληρωτών» που για συγκυριακούς λόγους θα βρεθούν να χρωστούν ακόμη και 1-2 νοίκια, μέσω της δημιουργίας μιας βάσης δεδομένων με τα στοιχεία τους. Το φακέλωμα σε περίπτωση καταγραφής θα μας ακολουθεί εφ' όρου ζωής...

Την ίδια στιγμή, με πρόσχημα την καταπολέμηση του «μαύρου χρήματος» η κυβέρνηση πρόκειται να υιοθετήσει το «τεκμήριο» της «αντικειμενικής μισθωτικής αξίας» του ακινήτου: όσοι πάνε να δώσουν τα σπίτια σε πιο λογικές/χαμηλές τιμές θα βρούνε από πάνω τον μπελά τους, καθώς θα κατηγορηθούν ότι πληρώνονται ένα μέρος του ενοικίου «μαύρα». Σύμφωνα με όσα διέρρευσαν στα ΜΜΕ, όλες οι αξίες πώλησης των ακινήτων και οι τιμές ενοικίων ανά τ.μ. θα ενσωματωθούν σε μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων, τον ΜΙΔΑ, και θα συνοδεύουν τα στοιχεία των ακινήτων που θα δηλώνουν οι ιδιοκτήτες. Σε όσες περιπτώσεις εμφανίζονται δηλώσεις μίσθωσης στις οποίες τα δηλωθέντα μισθώματα είναι σημαντικά χαμηλότερα από αυτά που προκύπτουν για τις περιοχές των ακινήτων αυτών, θα επεμβαίνει η εφορία και θα επαναπροσδιορίζει τα ποσά των φορολογητέων ενοικίων σε επίπεδα υψηλότερα των δηλωθέντων, επιβάλλοντας ταυτόχρονα πρόσθετους φόρους εισοδήματος, πρόστιμα για ανακριβή υποβολή δηλώσεων, καθώς και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής στους συγκεκριμένους ιδιοκτήτες. Με λίγα λόγια θα αυξηθούν τα ενοίκια παντού, ακόμη και στους παλιούς ενοικιαστές που ακόμη «απολαμβάνουν» πιο χαμηλά ενοίκια.

Κι ενώ συμβαίνουν όλα αυτά...

...το νέο Μεσοπρόθεσμο (Πολυετής Δημοσιονομικός Σχεδιασμός 2026-2029) προβλέπει συνεπή συνέχιση της μνημονιακής πολιτικής της λιτότητας, μέσω της περικοπής των κρατικών δαπανών κατά τουλάχιστον 4 δισ., εκ των οποίων:

700 εκατ. από το υπουργείο Παιδείας. Πιο συγκεκριμένα οι δαπάνες πέφτουν σε 6,1 δισ. το 2029 (από 6,8 δισ. ευρώ το 2025). Στις επιμέρους κατηγορίες, οι αναδιανεμητικές δαπάνες μειώνονται έως 67%, οι αγορές αγαθών (όπως αναλώσιμα και σχολικό υλικό) κατά 35%, οι δαπάνες κεφαλαίου –νέες σχολικές μονάδες και πανεπιστήμια– σχεδόν μηδενίζονται (-97%), πράγμα που εξηγεί τις μαζικές διαγραφές φοιτητριών.

420 εκατ. από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης (-24% σε σχέση με το 2025, ενώ στις επιδοτήσεις η περικοπή φτάνει το 100% σε σχέση με το 2025).

270 εκατ. από το υπουργείο Πολιτισμού (-41%).

400 εκατ. από το υπουργείο Υγείας.

Οι προϋπολογισμένες δαπάνες μισθοδοσίας επίσης μειώνονται: κατά 9% για τους εκπαιδευτικούς, κατά 33% για τους εργαζόμενους στο υπουργείο Πολιτισμού, κατά 23% για

αυτούς στο υπουργείο Περιβάλλοντος, κατά 15,5%, στο υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης κλπ.

Κάπως έτσι είναι που μήνας μπαίνει μήνας βγαίνει το ελληνικό κράτος καταγράφει **πρωτογενή πλεονάσματα**, τα οποία στη συνέχεια χρηματοδοτούν καπιταλιστικές επιχειρήσεις, όπως η Βιολάντα, ενεργειακά πρότζεκτ, στρατιωτικούς εξοπλισμούς και προσλήψεις караβανάδων και μπάτσων.

Το πρωτογενές πλεόνασμα την περίοδο 2022-2025 φτάνει τα 26,2 δισ. ευρώ που αθροίζεται στα 35 δισ. που συγκέντρωσε η αριστερά του κεφαλαίου την περίοδο 2015-2019. Από αυτά για την πρόωρη αποπληρωμή δανείων σπαταλήθηκαν 29 δισ. Ένα σημαντικό μερίδιο του πλεονάσματος, μαζι με άλλα κονδύλια της ΕΕ, κατευθύνθηκε σε μικρομεσαίους και μεγάλους καπιταλιστές, ημετέρους και μη. Ένα, επίσης σημαντικό, μερίδιο χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση του στρατιωτικού προϋπολογισμού (29 δισ. για την περίοδο 2021-2024, ενώ το 2025 ανακοινώθηκαν στρατιωτικές δαπάνες 25 δισ. ευρώ σε βάθος 12ετίας).

Τέτοια αναδιανομή πλούτου από την εργατική τάξη υπέρ των καπιταλιστών δεν ξανάγινε, ενώ η όποια συζήτηση ακόμη και για μια μετριοπαθή, σοσιαλδημοκρατικού τύπου, αναδιανομή υπέρ της εργατικής τάξης για να αυξηθεί η καταναλωτική ζήτηση έχει τελείως εξοβελιστεί από τη δημόσια σφαίρα.

Από τη δημόσια σφαίρα έχει επίσης εξαφανιστεί η συζήτηση για τη **συνέχιση της πολιτικής των μνημονίων 15 χρόνια τώρα**. Για τις **κλεμμένες τριετίες** της περιόδου 2012-2024. Για τον **κλεμμένο 13^ο-14^ο μισθό** των δημοσίων υπαλλήλων και των συνταξιούχων. Για τις **κλεμμένες ασφαλιστικές εισφορές** και τα **κλεμμένα επικουρικά/εφάπαξ**.

Το μνημονιακό παραγωγικό μοντέλο ισχυροποιείται...

Αν ο πυρήνας της πολιτικής της εσωτερικής υποτίμησης που ενσαρκώθηκε από την επιβολή των μνημονίων έθετε ως ορίζοντα ένα παραγωγικό υπόδειγμα που θα στηθεί πάνω σε μια ηττημένη και κατακερματισμένη εγχώρια εργατική τάξη, η αύξηση των εξαγωγών αγαθών, η ενίσχυση της βιομηχανικής/μεταποιητικής παραγωγής και η βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των εγχώριων εμπορευμάτων τα τελευταία 10 χρόνια ίσως δείχνουν προς μια τέτοια κατεύθυνση.

Ειδικότερα, την περίοδο 2009-2024 οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό περίπου +7%, – μετά το 2015 η δυναμική ενισχύεται περαιτέρω (+7,8%).

Παράλληλα, η μεταποιητική παραγωγή εμφανίζει σταθερή άνοδο από το 2013 έως το 2024, με ρυθμούς (+3%) υψηλότερους από τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ (+2,7%), ενώ η απασχόληση στη μεταποίηση αυξάνεται με διπλάσιο ρυθμό (+2,3%) από την αύξηση της συνολικής απασχόλησης (+1,1%). Ταυτόχρονα αυξάνονται οι επενδύσεις σε μηχανολογικά, μεταφορικά και τεχνολογικό εξοπλισμό (+8,8%), καλύπτοντας σε έναν βαθμό την τεράστια απαξίωση σταθερού κεφαλαίου την περασμένη δεκαετία.

Ο αγροδιατροφικός τομέας εμφανίζει δομική μεταβολή του εξωτερικού ισοζυγίου –από έλλειμμα 3 δις. ευρώ το 2008 σε πλεόνασμα 460 εκατ. ευρώ το 2023– αποτυπώνοντας τη βελτίωση της θέσης των ελλήνων καπιταλιστών στο διεθνές στερέωμα.

Η βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ελληνικών καπιταλιστικών επιχειρήσεων, όμως, δεν προσδιορίζεται μόνο από την αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, αλλά και από τη σημαντική μείωση του λεγόμενου κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (με όρους πραγματικής σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ σε σχέση με τα άλλα νομίσματα), παρόλη την αύξηση των ονομαστικών μισθών: -32,9% σε σχέση με το δ' τρίμηνο του 2009 και -13,2% σε σχέση με το 2000. Σε έναν βαθμό αυτό οφείλεται στη συνεχή αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας (δηλαδή στην **επιτάχυνση** της παραγωγής κατά +1,23% την περίοδο 2017-2019 και κατά 1,9% την περίοδο 2021-2025).

...και εντός του ΕΣΥ...

Εντός του μοντέλου αυτού προχωρά η βιομηχανοποίηση της παροχής «υπηρεσιών υγείας». Κι αυτό διότι μεθοδικά εδώ και χρόνια το ΕΣΥ λειτουργεί σε διαρκείς συνθήκες υπερπληρότητας ασθενών/διαθέσιμων κλινών, με μονίμως ελλειμματικό (το 1/3 περίπου των προβλεπόμενων από τη συγκρότηση του ΕΣΥ οργανικών θέσεων εργαζομένων όλων των κλάδων είναι κενές), εξουθενωμένο προσωπικό (από τις ελλείψεις στο προσωπικό και τη δυνατότητα επιβολής 24ωρης συνεχόμενης εργασίας ή 60ωρης εβδομαδιαίας εργασίας) ώστε να ευοδωθεί το σχέδιο μερικής ιδιωτικοποίησής του και της περαιτέρω ανάπτυξης της ιδιωτικής ασφάλισης, σε συνεργασία με αυτό.

Πράγματι, το ποσοστό ιδιωτικών δαπανών υγείας στην Ελλάδα (βλ. άμεσες πληρωμές σε ιδιώτες, απογευματινή επι πληρωμή λειτουργία νοσοκομείων, αποκλειστικές επί πληρωμή νοσοκόμες που καλύπτουν τα κενά του νοσηλευτικού προσωπικού, υψηλότερη συμμετοχή των ασφαλισμένων εργαζομένων/συνταξιούχων στο κόστος εξετάσεων και συνταγογράφησης, φυσικά το πανταχού παρόν «φακελάκι» κλπ.) που ήταν ήδη πολύ υψηλό προ εφαρμογής μνημονίων, αυξήθηκε ακόμη περισσότερο μέσω της στοχευμένης συρρίκνωσης του δημόσιου χαρακτήρα του ΕΣΥ και την, επίσης στοχευμένη, επιδείνωση των παρεχόμενων υπηρεσιών με πρόσχημα την πανδημία του κόβιντ και την επιβληθείσα «μνοθεματική» λειτουργία των νοσοκομείων, ώστε να πριμοδοτηθεί ο αμιγώς ιδιωτικός τομέας ή μπιζνες τύπου ΣΔΙΤ (βλ. συγχωνεύσεις κλινικών/νοσοκομείων, απολύσεις συμβασιούχων και μη αντικατάσταση των υπό συνταξιοδότηση εργαζομένων, απογευματινά ιατρεία/χειρουργία κλπ). Ενδεικτικά, η δημόσια δαπάνη υγείας μειώθηκε κατά 43,3% την περίοδο 2009 - 2019 κι έτσι αναγκαστικά το κόστος αναπαραγωγής που συνδέεται με τις (αναγκαστικά ανελαστικές) «παροχές υγείας» μετακυλίστηκε στις πλάτες των εργαζομένων. **Πρόκειται για ακόμα ένα παράδειγμα καραμπινάτης μείωσης του έμμεσου κοινωνικού μισθού για την οποία δεν μιλάει κανένας!**

Κάπως έτσι η Ελλάδα έφτασε να διαθέτει ένα από τα πλέον ιδιωτικοποιημένα συστήματα υγείας στον κόσμο.

Αναπόσπαστο κομμάτι αυτής της πορείας ιδιωτικοποίησης είναι η επέκταση της αξιολόγησης (αξιολόγησης των υποδομών, του παρεχόμενου ιατρικού έργου, του λειτουργικού κόστους, ατομικά του θεράπονται ιατρού και λοιπού προσωπικού). Αν η κρατική διαχείριση της πανδημίας συνέβαλε στην επέκταση της εργασιακής πειθάρχησης, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αυτό της αναστολής-απόλυσης των ανεμβολίαστων εργαζομένων, η συνέχεια αυτής της πολιτικής πειθάρχησης στους χώρους εργασίας καθίσταται δυνατή, και μάλιστα σε ακόμη πιο διευρυμένη κλίμακα, μέσω της αξιολόγησης, που σταδιακά επεκτείνεται (και) στις δημόσιες δομές υγείας. Δεν πάει πολύς καιρός που έγινε γνωστή η περίπτωση μιας προϊσταμένης νοσηλεύτριας στο «Γεννηματάς», στην οποία επιβλήθηκε **δυσμενή μετάθεση** επειδή αρνήθηκε να αξιολογήσει τους υφιστάμενούς της.

Γιατί η ρουφιανιά και η υποταγή στους χώρους εργασίας είναι απαραίτητα προκειμένου να τεθούν σε κίνηση τα σχέδια για περαιτέρω ποσοτικοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και εξορθολογισμό του κόστους τους, όχι με γνώμονα την υγεία του ασθενούς αλλά τους ετήσιους δημοσιονομικούς στόχους. Από τη μία, η κάθε αυτόνομη νοσοκομειακή μονάδα, στα πρότυπα της αντίστοιχης σχολικής, πρέπει διαρκώς να εφαρμόζει η ίδια ένα μίνι-μνημόνιο στο εσωτερικό της βάσει της λογικής έσοδα-έξοδα, με φόντο όχι μόνο την εξασφάλιση της κρατικής χρηματοδότησης (αυτή θα εγκρίνεται στο βαθμό που υλοποιούνται συγκεκριμένοι ποσοτικοί-οικονομικοί ή διοικητικοί στόχοι όσον αφορά την οργάνωση της παραγωγής ιατρικού έργου), αλλά και τις τσέπες των ασθενών, είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω της ιδιωτικής ασφάλισης.

Η επέκταση της τελευταίας αποτελεί δεδηλωμένο στόχο της δεξιάς του κεφαλαίου. Η μετατροπή του αναδιανεμητικού συνταξιοδοτικού συστήματος, σε μερικώς ανταποδοτικό/κεφαλαιοποιητικό, με την πολύτιμη συνδρομή της αριστεράς του κεφαλαίου, ήταν το πρώτο βήμα. Η διαρκής μείωση των παρεχόμενων συντάξεων, ως άμεσο αποτέλεσμα του, το δεύτερο. Η ομογενοποίηση του κόστους παροχής «υπηρεσιών υγείας» μέσω της γενίκευσης της εφαρμογής των ΚΕΝ/DRG το τρίτο, ώστε να εμπορευματοποιηθεί περαιτέρω η πρόσβαση στα δημόσια νοσοκομεία και να συνδεθεί με ατομικούς «κουμπάρδες» ιδιωτικής ασφάλισης.

...και εντός της εκπαίδευσης

Τόσο η **αυστηροποίηση του πειθαρχικού δικαίου** γενικά για τους δημόσιους υπαλλήλους όσο και, ειδικά για τους εκπαιδευτικούς, η τροποποίηση των πειθαρχικών διατάξεων, όπως προβλέπονταν σε προηγούμενο νόμο (Ν. 3528/2007), με την ψήφιση του νόμου 5225 το καλοκαίρι του 2025, στην ουσία συνιστούν μια αναβαθμισμένη σωφρονιστική τεχνολογία για τη δημιουργία κλίματος φόβου, τρομοκρατίας και ενίσχυσης του διευθυντικού δικαϊώματος μέσα στους εργασιακούς χώρους.

Πιο συγκεκριμένα, η κατασταλτική αυτή εκστρατεία έχει σαν άμεση βλέψη την επιβολή της αξιολόγησης, ενός επί δεκαετίες λυσσασμένα επιδιωκόμενου αλλά και μονίμως άπιαστου στόχου του κράτους. Με τη σειρά της η αξιολόγηση είναι απαραίτητη προϋπόθεση και πολυεργαλείο για ένα σύνολο αντεργατικών σχεδιασμών (ανταγωνισμός μεταξύ εκπαιδευτικών, κατηγοριοποίηση σχολικών μονάδων, άρση της μονιμότητας, απολύσεις). Πρόσφατα, μάλιστα, το υπουργείο Παιδείας προχώρησε στη δημιουργία μιας ψηφιακής πλατφόρμας αξιολόγησης των σχολικών μονάδων διαφημιζοντάς την στην αγαπημένη του οργουελλική νεογλώσσα ως μέσο για την διαμόρφωση ενός «ενιαίου, σύγχρονου και συμμετοχικού συστήματος αξιολόγησης της ποιότητας των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης». Σ' αυτήν, για πρώτη φορά, θα δίνεται η δυνατότητα σε μαθητές και γονείς να παίρνουν μέρος μέσω ειδικών ερωτηματολογίων, αποτυπώνοντας έτσι την άποψή τους για τη λειτουργία του σχολείου. Χωρίς να αποκλείσουμε την πιθανότητα όλο αυτό το μακιαβελλικό και ανταγωνιστικό τερατούργημα να γίνει μπούμεραγκ ενάντια στους γραφειοκράτες, είναι ξεκάθαρο ότι ποντάρουν στην κινητοποίηση του αντιδραστικού μικροαστικού πολτού και στην πρόσδεσή του στον ευγενή κρατικό στόχο της απαξίωσης της δημόσιας εκπαίδευσης και της συνέχισης της ιδιωτικοποίησής της.

Είναι απαραίτητο, βέβαια, να ξαναθυμίσουμε εδώ ότι όσο η έμπρακτη προλεταριακή κριτική στη δημόσια-κρατική εκπαίδευση παραμένει απούσα, τόσο τη θέση της θα καταλαμβάνει η αντιδραστική νεοφιλελεύθερη αποδόμησή της μέσω κοινωνικού αυτοματισμού, αποθέωσης της ατομικής ευθύνης και ιδιωτικοποίησης. Οι νεοφιλελεύθεροι εκτροχιασμοί και οι αποτυχίες της κρατικής διαχείρισης (από τα Τέμπη μέχρι τη συστηματική υποχρηματοδότηση της δημόσιας εκπαίδευσης) θα αντιμετωπίζονται με ακόμα μεγαλύτερες δόσεις λιτότητας, επιτήρησης και αξιολόγησης από το κράτος στο φόντο της ήττας των αγώνων μας.

Οι πρώτες παραπομπές εκπαιδευτικών σε πειθαρχικό για τη συμμετοχή τους στην απεργία-αποχή από την αξιολόγηση έλαβαν χώρα τέλος Ιανουαρίου και μέσα στον Φεβρουάριο ενώ εκκρεμούν πάνω από 2500 πειθαρχικά για τον ίδιο λόγο και πολλά άλλα για μια σειρά «παραπτώματων» που επινοούνται μόνο και μόνο για να συντηρήσουν έναν διάχυτο φόβο.

Η εισβολή αστυνομικών δυνάμεων στη Α' ΦΕΠΑ με στόχο την εκκένωση των επί χρόνια κατειλημμένων χώρων και την περίφραξη της Εστίας, οι διαγραφές χιλιάδων, υποτίθεται αιωνίων, φοιτητών για να εμπεδωθεί η εντατικοποίηση των σπουδών και το μοντέλο του απολιτίκ παραγωγικού φοιτητή, η θωράκιση των πανεπιστημίων με την παραδειγματική πάταξη κάθε εξωφοιτητικής ή και φοιτητικής ακόμα δραστηριότητας που όμως δεν είναι οργανικά συνδεδεμένη με τις επιχειρηματικές λειτουργίες του πανεπιστημίου, η αξιοποίηση του νέου πειθαρχικού με υπερβάλλοντα ζήλο, ακόμα και για εκδηλώσεις στα campus που μέχρι σήμερα θεωρούνταν ανώδυνες και επιτρεπτές, δεν αποτελούν παρά κομμάτια μιας συντονισμένης εκστρατείας (κυριολεκτικής και μεταφορικής) οχύρωσης των πανεπιστημίων και καπιταλιστικής αποκλειστικά χρήσης τους.

Παρότι η εκστρατεία που περιγράφουμε είναι συντονισμένη και εξελίσσεται με καταγιστικούς ρυθμούς για να προκαλέσει όσο το δυνατόν πιο άμεσα σοκ, τα κινηματικά αντανakλαστικά έχουν προκαλέσει κάποιο βαθμό ανάσχεσης, κυρίως στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση που οι εκθρικές στην «κουλτούρας της αξιολόγησης» δυνάμεις παραμένουν ένας υπολογίσιμος αντίπαλος.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ, ΤΟΣΟ ΣΟΦΟΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕΣ, ΗΔΗ ΘΑ ΤΟ ΚΑΤΑΛΑΒΕΣ ΟΙ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΔΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΡΥΣΤΙΑΝΟΥ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ

COMMON MULTIPLE

*

εκδοτική ομάδα KOKKINO NHMA
